

AEQUITAS

2/2026

DALŠÍ TÉMATA V ČÍSLE:

**POPRVÉ JSME SE ZAPOJILI DO AKCE
OPEN HOUSE**

SPORTOVNÍ AKCE V JUSTICI

**VERNISÁŽ ZAPŮJČENÝCH DĚL
Z ARTOTÉKY**

Z ROZHODOVACÍ ČINNOSTI

INTERNETOVÝ ČTVRTLETNÍK NEJVYŠŠÍHO SOUDU

ROZHOVORY TŘI POHLEDY Z VRCHOLU JUSTICE

S Dineke de Groot, předsedkyní Nejvyššího soudu Nizozemska, Andersem Ekou, předsedou Nejvyššího soudu Švédska a Donalem O'Donnellem, předsedou Nejvyššího soudu Irska navážeme v rozhovorech na témata z letošní Noci práva.

ČLÁNEK ODBORNÉ SEMINÁŘE NA PŮDĚ NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Nejvyšší soud uspořádal ve druhém čtvrtletí tohoto roku šest seminářů z oblasti trestního a civilního práva.

ROZHOVORY JAK SE NA NEJVYŠŠÍM SOUDU PRACUJE SE ČTYŘNOHÝM PARTÁKEM

Krátké rozhovory se soudci a zaměstnanci.

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Druhé letošní číslo čtvrtletníku Aequitas nabízí mimořádně pestrý a inspirativní pohled na dění v justici – nejen té české, ale i evropské. Jsem rád, že Vám můžeme zprostředkovat tři rozsáhlé rozhovory s předsedy nejvyšších soudů Irska, Nizozemska a Švédska, kteří se s námi podělili o své zkušenosti s komunikací justice, přístupem k veřejnosti, vzdělávacími programy i o to, jak jejich soudy reagují na společensky citlivé otázky, například v oblasti klimatického práva či ochrany dětí. Tyto rozhovory navazují na témata letošních Nocí práva a věřím, že pro Vás budou stejně podnětné, jako byly pro nás.

V tomto čísle se také ohlížíme za sérii odborných seminářů, které Nejvyšší soud ve druhém čtvrtletí uspořádal. Přednášky našich soudců i odborných pracovníků pokryly široké spektrum témat – od rovného odměňování, přes náhradu škody z provozu dopravních prostředků, až po aktuální otázky smlouvy o dílo či rozhodování soudu prvního stupně. Zájem odborné veřejnosti nás těší a potvrzuje, že sdílení zkušeností a judikatury má své pevné místo.

Poprvé jsme se také zapojili do festivalu Open House Brno a otevřeli veřejnosti prostory Nejvyššího soudu. Velký zájem návštěvníků nás utvrdil v tom, že otevřenost a přístupnost jsou hodnoty, které mají v justici své místo. K obdobnému cíli přispívá i nově otevřená galerie Per Librum, která se nachází v prostorách naší budovy a přináší do pracovního prostředí umělecká díla zapůjčená z brněnské artotéky.

Nechybí ani lehčí, lidsky laděné téma – rozhovory se soudci a zaměstnanci, kteří občas přicházejí do práce se svými čtyřnohými parťáky. Ukazují, že i v prostředí vrcholné justice je prostor pro humor, nadhled a sdílení každodenních radostí.

Věřím, že si v tomto čísle každý najde téma, které jej zaujme – ať už se zajímá o mezinárodní justici, odborné otázky práva, nebo o to, jak vypadá každodenní život na Nejvyšším soudu.

Přeji Vám inspirativní čtení.

Petr Angyalossy

TŘI POHLEDY Z VRCHOLU JUSTICE

Rozhovory s předsedy nejvyšších soudů

V minulém čísle čtvrtletníku AEQUITAS jsme psali o Noci práva, které se účastnili předsedové evropských nejvyšších soudů. Diskuse zahraničních předsedů s veřejností se zaměřovala na dvě témata: komunikace soudů jako nástroj posilující důvěru veřejnosti a dále důvěra veřejnosti v justici. Vzhledem k tomu, že ne všichni naši čtenáři se mohli Noci práva zúčastnit, oslovili jsme s několika otázkami tři z přítomných předsedů a touto cestou Vám přinášíme rozhovory s nimi.

Vlevo Donal O'Donnell, předseda Nejvyššího soudu Irska, uprostřed Dineke de Groot, předsedkyně Nejvyššího soudu Nizozemska a vpravo Katerina Stamatou, předsedkyně Nejvyššího soudu Kypru.

Donal O'Donnell, předseda Nejvyššího soudu Irska

Irsko se ve srovnávacím přehledu o soudnictví 2025 umístilo na druhém místě ve zpřístupňování soudních rozhodnutí online formou veřejnosti, a to jak na nejvyšších instancích, tak i na prvním či druhém stupni. To je velice transparentní jednání. Jakým dalším způsobem se snažíte Vaši práci přiblížovat veřejnosti a je pro Vás důležitá komunikace s médii?

Zveřejňování rozhodnutí na internetu je důležitou součástí zajištění transparentního výkonu spravedlnosti, představuje však pouze jeden z aspektů širšího úsilí o to, aby byla činnost soudů pro veřejnost přístupnější a srozumitelnější.

Článek 34.1 irské ústavy stanoví, že soudní řízení se, s výjimkou zvláštních a omezených případů stanovených zákonem, koná veřejně. Jednání Nejvyššího soudu jsou proto zpravidla veřejná a může se jich účastnit veřejnost i zástupci sdělovacích prostředků.

V Irsku se soudci zpravidla nevyjadřují k obsahu svých rozhodnutí přímo v médiích. Rozhodnutí mají hovořit samy za sebe prostřednictvím odůvodnění, která obsahují. Soudy si však uvědomují, jak důležité je pomáhat veřejnosti porozumět práci soudnictví a úloze soudů v rámci našeho ústavního systému.

Nejvyšší soud vyvinul řadu iniciativ zaměřených na zlepšení přístupu veřejnosti a srozumitelnost. Patří mezi ně zveřejňování laicky psaných shrnutí všech rozsudků na webových stránkách soudu. Nejvyšší soud rovněž v současné době realizuje pilotní projekt, v jehož rámci jsou na jeho webových stránkách zveřejňovány audiovizuální záznamy z jednání. Cílem této iniciativy je zvýšit viditelnost soudních řízení pro veřejnost.

Kromě toho klade irský Nejvyšší soud značný důraz na vzdělávací a osvětové iniciativy. Programy jako Comhrá (irské slovo pro „konverzaci“), které usnadňují diskuse mezi studenty středních škol a soudci, spolu s letním programem stáží pro vysokoškolské studenty práv, poskytují mladým lidem cenné příležitosti k přímému kontaktu s justičním systémem a k lepšímu porozumění práci soudů. Kromě toho mohou vrcholní představitelé irské justice poskytovat rozhovory médiím, často při příležitostech jako je zahájení soudního roku.

Obecně však soudci irského Nejvyššího soudu (a vlastně soudci všech irských soudů) nekomunikují přímo s médii ohledně případů či rozhodnutí. Za důležitou součást úlohy soudu se považuje prokázání nestrannosti, což vyžaduje, aby si soudci dodržovali odstup. To znamená, že se nevyjadřují k záležitostem, které jim mohou být nebo již byly předloženy. Je nezbytné, aby soudy vyvažovaly touhu po transparentnosti a přístupnosti s povinností zjevného odstup, který hraje důležitou roli při udržování respektu k soudnímu systému.

Nejvyšší soud v Irsku se od Nejvyššího soudu České republiky liší mimo jiné tím, že má pravomoc posuzovat ústavnost navrhovaných zákonů před tím, než je prezident podepíše. Pociťujete v této agendě tlak veřejnosti či spíše její podporu? Např. Ústavní soud České republiky v roce 2024 vydal nález, že vládní úprava, která snížila předpokládaný růst důchodů, není protiústavní. Společnost se rozdělila na dva tábory, kdy jedni takový postup brali jako nutné úspory, jiní zase tak, že je jim upíráno „právo“ na vyšší důchod.

Přezkum ústavnosti právních předpisů je důležitou součástí pravomoci irských soudů podle Ústavy. Otázky týkající se ústavnosti zákonů se pravidelně objevují v běžném průběhu soudních řízení a v odůvodněných případech se dostávají k Nejvyššímu soudu v rámci dovolání. V tomto smyslu je ústavní přezkum zavedenou a běžnou součástí soudní praxe v Irsku.

Postup podle čl. 26 Ústavy je odlišný. Umožňuje irskému prezidentovi, aby po konzultaci se Státní radou postoupil návrh zákona, který byl schválen parlamentem, ale dosud nebyl podepsán a nevstoupil v platnost, Nejvyššímu soudu k posouzení jeho ústavnosti. Nejvyšší soud musí poté ve lhůtě stanovené ústavou vyslechnout argumenty a rozhodnout. Je-li návrh zákona potvrzen, je poté chráněn před ústavní žalobou.

Postup podle čl. 26 se využívá poměrně zřídka. Od přijetí ústavy v roce 1937 bylo Nejvyššímu soudu předloženo šestnáct žádostí o posouzení podle čl. 26, přičemž poslední z nich se týkala návrhu zákona o Komisi pro jmenování soudců z roku 2023. Tato kauza vyvolala značnou právní i veřejnou diskusi vzhledem k jejímu významu pro proces jmenování soudců. I dřívější využití postupu podle čl. 26, včetně případů týkajících se legislativy v oblasti potratů v 90. letech, přijímání žáků do škol, bydlení a práva na rovnost, vyvolala značnou veřejnou debatu, protože se týkala otázek, které měly v dané době v Irsku podstatný společenský a ústavní význam.

Případy týkající se přezkumu ústavnosti mohou přirozeně vyvolat veřejnou diskusi, zejména pokud se příslušná právní úprava dotýká otázek sociální politiky nebo veřejného zájmu. Nelze však říci, že by na náš soud obecně působil veřejný či politický tlak tak, jak tomu bývá u ústavních soudů v některých jiných zemích. V Irsku panuje obecně velmi silný respekt k principu dělby moci a nezávislosti soudnictví.

V roce 2020 Váš Nejvyšší soud rozhodoval klimatickou kauzu, kdy jste zrušili tehdejší vládní plán, který neupřesňoval, jak vláda plánuje dosáhnout snížení emisí do roku 2050, a nařídili jste vytvořit nový podrobnější plán, aby veřejnost mohla posoudit adekvátnost klimatické politiky. Takové rozhodnutí působí, že by mohlo ve společnosti rezonovat. Podniká Váš Nejvyšší soud specifické kroky k tomu, aby takto významná rozhodnutí veřejnosti komunikoval? Zaznamenali jste v kontextu tohoto rozhodnutí nějaké pozitivní či negativní ohlasy veřejnosti?

Rozhodnutí ve věci Friends of the Irish Environment proti Irsku z roku 2020 bylo nepochybně významným a široce diskutovaným rozsudkem, a to jak v Irsku, tak na mezinárodní úrovni. Nejvyšší soud v něm konstatoval, že národní plán na zmírnění dopadů změny klimatu irské vlády nesplňoval požadavky zákona o opatřeních v oblasti klimatu a nízkouhlíkovém rozvoji z roku 2015, protože neposkytoval dostatečně konkrétní informace o tom, jak mají být irské cíle v oblasti snižování emisí dosaženy.

Pokud jde o kroky podniknuté za účelem informování o tomto rozhodnutí, byl rozsudek, stejně jako všechna rozhodnutí Nejvyššího soudu, zveřejněn na webových stránkách soudu spolu se shrnutím, jehož cílem je pomoci stranám, právníkům, veřejnosti a médiím porozumět sporným otázkám daného případu, jeho odůvodnění a závěrům.

Vzhledem k významu klimatických změn jako společenského problému vzbudil tento případ značnou pozornost veřejnosti a vyvolal řadu reakcí. Byl široce diskutován na právnických i akademických fórech, a to jak na národní, tak na mezinárodní úrovni.

Nejvyšší soud však při vynášení rozsudku zdůraznil, že jeho úlohou není formulovat klimatickou politiku nebo vyjádřit názor

na opodstatněnost konkrétních opatření v oblasti životního prostředí. Předmětem řízení před soudem bylo to, zda byly dodrženy zákonné požadavky stanovené parlamentem. Případy tohoto druhu dokládají, jak důležité je, aby soudy jasně vysvětlovaly své úvahy a aby jejich rozhodnutí byla přístupná veřejnosti.

Nejvyšší soud Irska nabízí na svých webových stránkách virtuální prohlídku, veřejnost se může přijít podívat na soudní jednání, ale co mě nejvíce zaujalo, je „Comhrá School Programme“, studijní program, který nabízí studentům možnost účastnit se online diskusí se soudci, aby mohli lépe pochopit fungování Nejvyššího soudu. Je o tento program velký zájem?

Ano, program byl přijat velmi kladně. Iniciativa Comhrá byla zavedena v roce 2021 jako součást širšího úsilí o zlepšení povědomí veřejnosti o práci soudů a úloze soudnictví. Studentům nabízí příležitost k přímému setkání se soudci a ke kladení otázek týkajících se úlohy Nejvyššího soudu a jejich práce. Program byl nedávno rozšířen i o soudce z jiných soudních instancí než z Nejvyššího soudu.

Dineke de Groot, předsedkyně Nejvyššího soudu Nizozemska

Nizozemsko obsadilo první místo ve Srovnávacím přehledu EU o soudnictví 2025 v hodnocení zvláštních opatření pro soudnictví vstřícné k dětem. Česko v tomto srovnání obsadilo poslední místo, protože splňovalo čtyři opatření z devíti. V této oblasti se proto od Vás máme hodně co učit. Jaká opatření, která v případě dětí uplatňujete, považujete za neefektivnější?

Jak uvádí Srovnávací přehled EU o soudnictví, nizozemská justice se různými způsoby snaží zvýšit vstřícnost právního systému vůči dětem. Iniciativy uvedené ve Srovnávacím přehledu jsou rozmanité a každá z nich má pro systém svůj vlastní význam; je proto obtížné určit neúčinnější opatření.

Srovnávací přehled EU o soudnictví nicméně zdůrazňuje význam justice zaměřené na dítě jakožto důležitého aspektu justice vstřícné k dětem. Například vedle nejlepšího zájmu dítěte z pohledu jiných osob než samotného dítěte by měl být hlas samotného dítěte, pokud je to možné a zodpovědné, součástí soudního řízení týkajícího se tohoto dítěte. V Nizozemsku nabízí soudní řízení dětem možnost, aby jim byl přidělen zvláštní opatrovník, který hovoří jménem dítěte a může jednat v jeho nejlepší zájmu.

V oblasti soudnictví také provozuje Nizozemí internetové stránky, které poskytují informace o soudním systému dětem. Kdo tyto stránky spravuje a můžete prosím čtenářům přiblížit, co mohou děti na takových stránkách najít?

Jednou z největších výhod programu je to, že jej lze realizovat na dálku, což umožňuje účast škol ze všech koutů Irska. Zvláštní důraz je kladen na zajištění přístupnosti a v rámci programu jsou upřednostňovány školy zapojené do programu DEIS (iniciativa irské vlády na podporu škol v komunitách, které čelí znevýhodnění v oblasti vzdělávání). Zkušenosti ukazují, že studenti se o tyto otázky velmi zajímají a opravdu si cení možnosti setkat se s představiteli soudnictví.

Nejvyšší soud také v rámci svých aktivit zaměřených na osvětu a zapojení veřejnosti příležitostně zasedá mimo Dublin, kde sídlí, a realizuje program spolupráce s místní právní, studentskou a občanskou společností, jakož i s univerzitami a dalšími vzdělávacími institucemi. V souvislosti s těmito zasedáními se pořádají akce Comhrá Live, jejichž cílem je usnadnit návštěvy členů soudu v místních školách.

V každé demokracii je důležité, aby občané, zejména mladí lidé, chápali úlohu soudů a význam nezávislosti soudnictví a právního státu. Iniciativy tohoto druhu mají za cíl podporovat toto porozumění otevřeným a přístupným způsobem.

Nizozemská Rada pro soudnictví zřídila webovou stránku rechtvoorjou.nl (v překladu: spravedlnost pro tebe), aby dětem poskytla obecné informace o tom, co znamenají právo a soudní systém. Webová stránka například poskytuje obecné informace o různých oblastech práva a různých orgánech a organizacích zapojených do soudního systému. Nabízí také konkrétní informace o soudních řízeních, s nimiž se děti mohou setkat, jako je záškoláctví, rozvod rodičů nebo šikana na internetu. Webovou stránku spravuje Rada pro soudnictví.

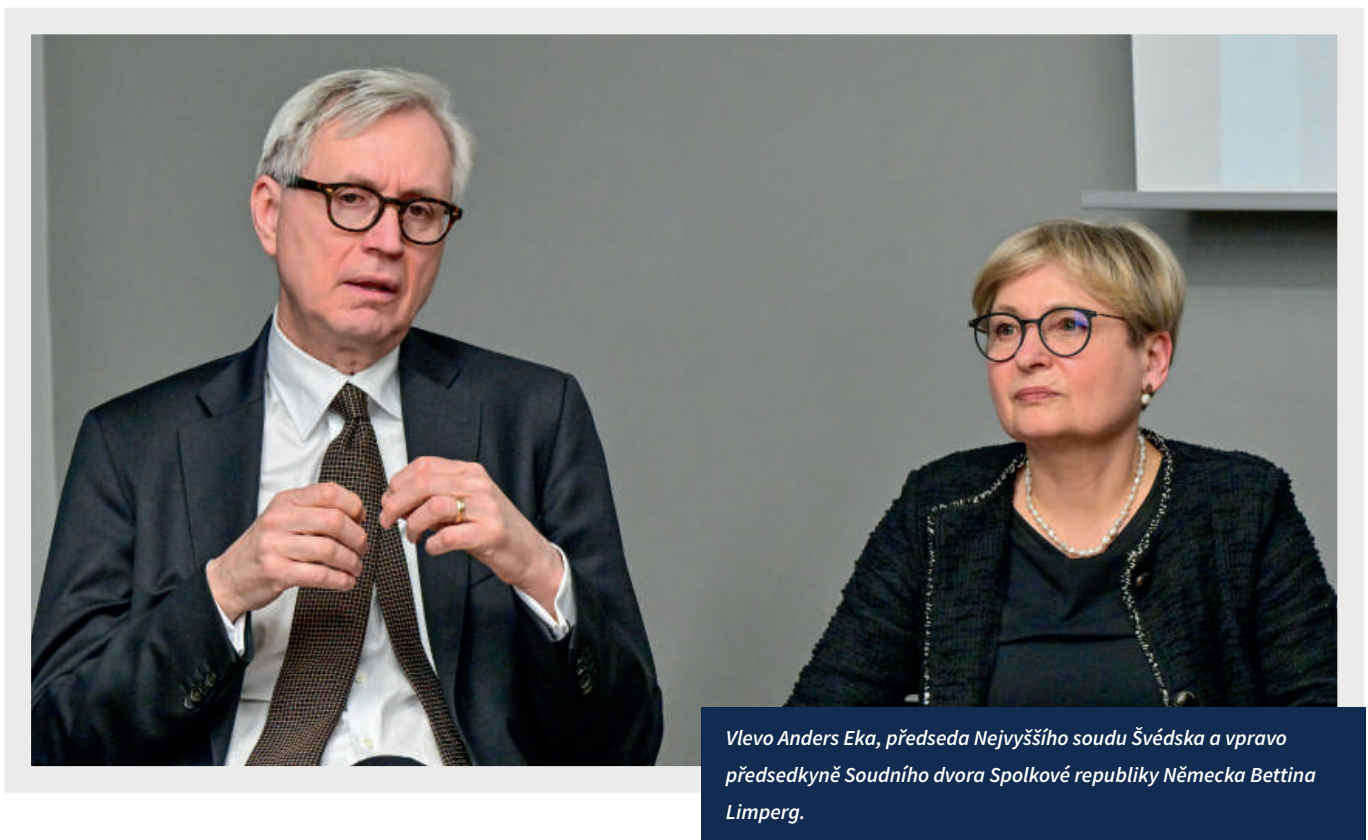
Součástí diskuse, které jste se účastnili na Nocí práva, byla také oblast komunikace s vnějším světem. Máte krásné přehledné webové stránky a jste aktivní na LinkedIn a Instagram. Zde jste zveřejnili i informaci o tom, že jste měli stánek na Dni učitelů. Účastníte se často takových akcí, kde můžete přiblížit svoji práci veřejnosti?

Ano, účastním. Jako předsedkyně Nejvyššího soudu patří k mým klíčovým úkolům v rámci vedení soudnictví právě iniciování takových akcí a účast na nich. Nejvyšší soud je například jedním ze zakladatelů a aktivním účastníkem každoročního Týdne právního státu, během něhož zástupci různých institucí zvou občany k dialogu o právním státu. Účastním se akcí s mladými lidmi, studenty, občany a organizacemi, na nichž se veřejně diskutuje o právním státu a úloze soudnictví.

Na Nejvyšším soudu pořádáme akce, na nichž vítáme studenty, učitele a další skupiny lidí – každoročně jich jsou stovky. Jednou ročně pořádáme den otevřených dveří, který přiláká mnoho návštěvníků.

Zajímavé soudní řízení, ve kterém Nejvyšší soud Nizozemí vydal verdikt a které se objevilo i v českých médiích, bylo rozhodnutí o tom, že Nizozemsko nese částečnou právní odpovědnost na masakru v Srebrenici, protože vojáci neochránili bezpečnou zónu. (Mimochodem zrovna případ Srebrenice byl jedním z témat loňské Noci práva.) Každá země má část historie, se kterou se musí vyrovnat. Jak na takové rozhodnutí reagovali média a občané Nizozemska?

Tento případ vyvolal citlivé a složité právní otázky, a to vzhledem k událostem v Srebrenici a roli nizozemského státu a jeho vojáků, jakož i s ohledem na právní úpravu občanskoprávní odpovědnosti a náhrady škody. Nejvyšší soud stanovil míru odpovědnosti na 10 %. Tento případ samozřejmě vyvolal v nizozemských médiích značný ohlas. V současné době Nejvyšší soud ve svých výročních zprávách uvádí reakce nizozemských médií a veřejnosti na jednotlivé rozsudky. V té době tomu však bylo jinak. Proto nemohu poskytnout další podrobnosti o reakci nizozemských médií a veřejnosti.

Vlevo Anders Eka, předseda Nejvyššího soudu Švédska a vpravo předsedkyně Soudního dvora Spolkové republiky Německa Bettina Limperg.

Anders Eka, předseda Nejvyššího soudu Švédska

Podle Srovnávacího přehledu EU o soudnictví 2025 jste stejně jako Česko snížili průměrnou dobu vyřizování civilních věcí. Jak se soudům ve Švédsku podařilo průměrnou délku řízení snížit?

Otázka, jakým způsobem švédské soudy zkrátily délku řízení v občanských věcech, má několik rozměrů. Domnívám se, že jedním z důležitých aspektů je aktivní management soudního řízení ze strany jednotlivých soudců. Často se osvědčuje, když soudci zaujmou aktivní roli při posunu řízení vpřed, již v rané fázi se seznámí s případem a aktivně pracují na jeho objasnění.

Výhodné je také, když soud v rané fázi nařídí ústní přípravu a před jejím konáním rozesílá shrnutí.

Takové shrnutí obvykle obsahuje nároky a právní skutečnosti vztahující se k dané věci. Tento dokument je účinným nástrojem, který soudu umožňuje zúžit rozsah sporu a odstranit záležitosti, které řízení zbytečně zatěžují. Ve shrnutí může soud také klást stranám otázky s cílem vyjasnit nejasnosti a dále zefektivnit řízení. Velký význam má také to, aby soud v rané fázi projednávání případu stanovil časový harmonogram dalšího postupu.

Dalším důležitým aspektem v této souvislosti je využití smírčího řízení jako metody řešení sporů. V určité fázi řízení by se soudce měl snažit usnadnit dobrovolné urovnání sporu mezi stranami. Ve větších občanskoprávních věcech se také stává, že soud svolá smírčí jednání se zvláštním zaměřením na dosažení dohody. Takovému jednání často předsedá jiný soudce než ten, který o věci později rozhoduje.

Švédsko se také umístilo na šestém místě v hodnocení zvláštních opatření pro přístup ke spravedlnosti pro osoby ohrožené diskriminací a starší osoby, což je skvělé umístění. Jak tedy uvádíte do praxe opatření, aby právní pomoc byla dostupnější pro starší lidi? Podílí se na těchto opatřeních švédské soudy (v Česku např. nesmí právní rady poskytovat přímo soudy).

Ve Švédsku mohou fyzické osoby, včetně seniorů, požádat o právní pomoc. Právní pomoc představuje finanční podporu pro osoby, které potřebují právní asistenci. To znamená, že stát hradí část nákladů na právní zastoupení, které dané osobě v konkrétní věci poskytuje advokát. Soudy nesmějí poskytovat právní poradenství a o právní pomoc musí daná osoba požádat sama. Soud však může se seniory komunikovat srozumitelným a jasným způsobem a přizpůsobit svůj přístup jejich potřebám.

Co se týká důvěry veřejnosti ve Vaše soudnictví, vedete si velice dobře, jste nad 70 %. Kromě samotné rozhodovací činnosti a zveřejňování rozhodnutí soudů, jaké faktory se na tomto čísle podílí? A je mezi nimi i otevřená komunikace s médii?

Ve Švédsku existuje tradice, kdy občané důvěřují švédským orgánům veřejné moci, včetně švédských soudů. Máme také silnou tradici nezávislých a nestranných soudů, v rámci které zaujímají soudy vůči politické moci nezávislé postavení. Naštěstí jsme v minulosti zaznamenávali nízkou míru korupce na našich soudech a aktivně pracujeme na snižování rizika nepatřičného ovlivňování.

Dalším bodem, který by měl být v této souvislosti zmíněn, je zásada veřejného přístupu. Zásada veřejného přístupu znamená, že činnost soudů by měla být v co největší míře otevřená. Aby byla zaručena transparentnost, byla zásada veřejného přístupu k úředním dokumentům zakotvena v jednom ze základních zákonů, zákoně o svobodě tisku (1949:105). Podle tohoto zákona má každý právo nahlížet do úředních dokumentů a pořizovat si jejich kopie.

Za úřední dokument se považuje dokument, který je v držení orgánu veřejné moci a který tento orgán obdržel nebo poskytl. Jednotlivci i média tak mohou sami získávat informace o různých záležitostech a nahlížet do činnosti soudů. Některé informace však mohou být důvěrné podle ustanovení zákona o přístupu veřejnosti k informacím a utajení (2009:400).

V poslední době se soudnictví snaží být ještě transparentnější, otevřenější a přístupnější jak pro média, tak pro občany. Poskytujeme vysvětlení našich rozsudků a někdy zveme média na tiskové konference. Kromě toho jsou jednotliví soudci často ochotni účastnit se rozhovorů, když jsou rozhodnuty případy s velkým mediálním ohlasem. Věřím, že otevřená a transparentní komunikace s médii může zvýšit úroveň důvěry.

Veřejnost v Česku zaznamenala některá zajímavá řízení, která probíhala u Nejvyššího soudu Švédska, např. žaloba kvůli klimatické politice, svobodě panoramatu nebo otevření 28 let starého hrobu, aby se zjistilo, zda je nebožtík otec žadatele. Taková rozhodnutí mohou být pro širokou veřejnost zajímavá nejen skutkově, ale i z právního hlediska. Podnikáte jako Nejvyšší soud konkrétní kroky k tomu, aby média veřejnosti komunikovala nejen mediálně atraktivní kauzy, ale i rozhodnutí, která mají potenciál rozvíjet právo?

Rozhodnutí Nejvyššího soudu, která slouží jako vodítko (precedenty), jsou zveřejňována na webových stránkách soudu. Pokud Nejvyšší soud vydá rozsudek, o kterém rozhodl pětičlenný senát, nebo v jiném případě s velkým mediálním ohlasem, je tento rozsudek na webových stránkách zveřejněn společně s oznámením nebo tiskovou zprávou. Oznámení je obvykle poměrně stručné. Tisková zpráva obvykle obsahuje podrobnější odůvodnění obsahu rozhodnutí. Oznámení jsou zveřejňována na kanálech Nejvyššího soudu, zatímco tiskové zprávy jsou navíc aktivně distribuovány do celostátních médií.

Nejvyšší soud rovněž zveřejňuje výroční zprávy. Výroční zprávy obsahují mimo jiné souhrn rozsudků vydaných v daném roce. V souvislosti se zveřejněním naší výroční zprávy také organizujeme setkání s médii, na nichž Nejvyšší soud blíže vysvětluje svou činnost.

Děkuji za rozhovory.

**Monika Němcová
ve spolupráci s oddělením analytiky a srovnávacího práva**

ČLÁNEK

ODBORNÉ SEMINÁŘE NA PŮDĚ NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Nejvyšší soud uspořádal ve druhém čtvrtletí tohoto roku šest seminářů z oblasti trestního a civilního práva. Přednášky zajistili ve většině případů soudci působící na Nejvyšším soudu. Semináře vzbudily značný zájem a Sál Františka Vážného byl povětšinou zaplněn do posledního místa.

Ve středu 1. dubna přednášel v Sále Františka Vážného Miroslav Hromada na semináři Rovného odměňování.

V první části, která se týkala práva Evropské unie, byl vysvětlen princip aplikační přednosti práva EU a Římské smlouvy z roku 1957. Zásada rovného odměňování je v českém právním řádu zakotvena již delší dobu, v nedávné době však došlo k přípravě směrnice o transparentnosti odměňování. Nová úprava je zaměřena na stejné odměňování mužů a žen, nejde o srovnávání dvou stejných pozic, kde není pochyb, ale i rovnocenné práce, která není obsahově stejná, ale přesto má stejnou hodnotu.

Seminář si kladl za cíl vysvětlit rozdíly mezi původním článkem 119 a současným článkem 157, seznámit účastníky s praktickými příklady nerovného odměňování a představit judikaturu, které bylo dosaženo při současné právní úpravě a také nastínit postupy, které lze očekávat s novou právní úpravou.

V průběhu semináře zazněly příklady srovnávání pozic ve stejných třídách, v rozdílných odděleních se srovnatelnou či stejnou prací a zohledněním výsledků, kterých zaměstnanci dosahují.

Druhá část semináře byla zaměřena na vnitrostátní úpravu, která byla před vstupem do Evropské unie harmonizována s naším zákonem o mzdách. Současný zákoník práce upravuje rovné zacházení i zákaz diskriminace. Avšak málokdy se soudy setkávají s otázkou přímé diskriminace, spíše se v pracovněprávních vztazích jedná o diskriminaci nepřímou. Pro rovné zacházení je však podstatné, že nepotřebujeme žádný diskriminační důvod. Pro rovné odměňování ale diskriminační část znát potřebujeme.

Zaměstnanec může argumentovat a říct, v čem rozdíl v odměňování spočívá, ale nemůže jej odůvodnit jiným kritériem, než je v zákoníku práce. Zaměstnavatel nemůže ospravedlnit rozdílné odměňování tím, že má například někdo lepší vyjednávací schopnosti.

Ve třetí části zabývající se směrnicí o transparentnosti odměňování zaznělo, že směrnice nepřináší ohledně hmotného práva nic nového, jedná se o směrnici procesní. Už nyní je v České republice v rozporu se zákonem, že by zaměstnanci nemohli mluvit mezi sebou o svých platech.

Nová směrnice pracuje s bodovacím systémem, který umožňuje srovnávat profese u kterých není možnost srovnání například z důvodu, že jsou „čistě ženské“, s jinou profesí, stejně náročnou. Důkazní břemeno ponese i v případě diskriminace zaměstnavatel.

V současné době je průměr gender gap kolem 13 %, v Česku kolem 18 % a legálním důvodem pro nižší platy u žen je například to, že jsou ženy zaměstnávány v hůře placených profesích. Směrnice by díky bodovému systému mohla pomoci gender gap snížit.

Petr Vojtek – seminář Náhrada škody a nemajetkové újmy z provozu dopravních prostředků, vpravo asistentka soudce, Tereza Svobodová.

V úterý 14. dubna se pořádal v Sále Františka Vážného seminář Petra Vojtka k náhradě škody a nemajetkové újmy z provozu dopravních prostředků.

Seminář se věnoval použitelné soudní judikatuře k problematice porušení zákonné povinnosti vyplývající z pravidel silničního provozu a technických požadavků ohledně vozidel a z toho pak vyplývající povinnost hradit újmu.

Petr Vojtek účastníkům vysvětlil základní pojmy k náhradě škody a nemajetkové újmy způsobené zvláštní povahou provozu dopravy či dopravního prostředku a podmínky náhrady újmy z provozu dopravních prostředků. Zmíněn byl i princip omezené důvěry v dopravě. Na semináři byly představeny i příklady zvláštní povahy provozu, kdy auto není v pohybu, ale je nastartované

a dojde k poranění; uvíznutí na přejezdu, samovznícení vozidla způsobené závadou na elektroinstalaci automobilu; zmíněna byla i taky problematika systému autonomních vozidel, pojištění odpovědnosti z provozu a s tím související kyberbezpečnost a stanovení provozovatele.

Součástí semináře byla i problematika pracovních strojů a potřeba rozlišení, zda újma byla vyvolána povahou prostředku nebo pracovní činností.

V semináři Petr Vojtek vyložil i postavení provozovatele a řidiče a rozebral právní vztahy účastníků dopravních nehod včetně modelových situací.

Přiblížil problematiku liberace provozovatele, který v případě zásahu vyšší moci nemusí nést absolutní odpovědnost.

Současně však pro liberaci je třeba splnit všechny podmínky odpovědnosti.

V druhé polovině semináře vysvětlil Petr Vojtek také spolupůsobení újmy poškozeným a snížení povinnosti škůdce nahradit škodu, příklady újmy, které si účastník provozu způsobí sám. Poškozený se však nemusí podílet jen na vzniku škodní události, ale i na vzniku škody.

Vysvětleny byly i právní vztahy provozovatele, řidiče a třetích osob, a zajímavé příklady z praxe, např. kdo je provozovatelem vozidla v případě, že je dopravní prostředek v opravě, užití vozu bez vědomí provozovatele, příklady zneužití vozidla jinou osobou zletilou či nezletilou.

Střet provozů není jen srážka vozidel, ale i vyhození předmětu z vozidla, oslnění, vytékající olej, který způsobí jinému vozidlu újmu, to vše je střetem provozu.

Příklady z praxe střetu provozů jako je nedovolené odbočování, nedodržení rychlosti, nedodržení bezpečných rozestupů, přednost v jízdě, nerespektování dopravních značek či nedržení se jízdního pruhu.

Poslední část se zabývala aktuálními otázkami povinného smluvního pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel, které slouží k ochraně poškozeného a kryje ublížení na zdraví, usmrcení, náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete, škodu vzniklou poškozením, zničením či ztrátou věci, ušlý zisk a účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením. Na semináři se však probírala zejména část týkající se nároků spojených s poškozením vozidla.

Atž se jednalo o promlčecí právo pojistného plnění, tak rozsah náhrady škody na vozidle a s tím i vybrané otázky k náhradě na nájem srovnatelného náhradního vozidla, nehospodárné náklady na opravu poškozeného vozidla, ale i kuriozní příklady náhradních vozidel, např. obytných vozů a přiměřenost výše pronájmu náhradního vozidla.

Závěrem byly zmíněny příklady plnění újmy z Garančního fondu České kanceláře pojistitelů, ale i pojistné plnění za usmrcení zaměstnance způsobené provozem dopravního prostředku zaměstnavatele a postižní nároky zdravotní pojišťovny.

Jiří Němec a Pavel Horák – seminář Smlouva o dílo – aktuální otázky pro soudní praxi.

Ve středu 6. května 2026 proběhl ve zcela zaplněném Sálu Františka Vážného seminář s názvem Smlouva o dílo – aktuální otázky pro soudní praxi.

Organizátorem akce byl Nejvyšší soud a úlohy přednášejících se zhostili dva soudci senátu č. 23, jenž se věnuje mimo jiné závazkové agendě, a to konkrétně Pavel Horák a Jiří Němec. Mezi posluchači bylo mnoho zástupců pořadajícího soudu, ale velký zájem vzbudil

tento seminář i mezi zástupci dalších soudů, takže se v prostoru Nejvyššího soudu mohli potkat, jak účastníci z nejvyšších soudních institucí (ÚS, NSS), tak i z nalézacích nebo odvolacích soudů. Den před zahájením semináře byla účastníkům rozeslána obsáhlá prezentace, což umožnilo udělat si předem rámcovou představu o tom, na kterou část právní materie se přednášející zaměří. Profesní postavení přednášejících předurčilo pojetí semináře, který smlouvu o dílo nahlížel z perspektivy soudce v jednacím síni, tedy na co se při vedení sporu zaměřit, co vše před vydáním rozhodnutí vzít do úvahy a zohlednit... Přednášející se pravidelně ve svém výkladu střídali, a kromě poukazu na stávající judikaturu, několikrát předestřeli i dosud neřešené problémy. Posлуhači měli bezprostřední příležitost být svědky prezentace zcela opačných stanovisek k určitým právním problémům, přestože se jedná o kolegy ze stejného senátu. Zkrátka i léty praxe „ošlehaná“ smlouva o dílo dokáže stále nabídnout nevyčerpatelnou studnici problémů, které v budoucnu zajisté potrápí celé zástupy soudců a právníků.

V úvodu semináře byly posluchačům představeny hlavní okruhy, kterým se chtějí přednášející věnovat. Zazněly hlavní argumentační linky procesních stran, se kterými se soudci ve sporech ze smluv o dílo běžně setkávají. Z pohledu postavení smluvních stran a jejich možností ovlivňovat jednotlivé děje kolem zhotovování díla a poté jeho dalšího „života“ byl vztah mezi objednatel a zhotovitelem rozdělen na dva zásadní úseky. Přednášející označili za významnou dělicí linii okamžik předání díla, které zásadním způsobem mění obsah role jak na straně zhotovitele, tak i objednatele. Při výkladu smlouvy o dílo nikdy nelze pominout provázanost s kupní smlouvou, ať už z pohledu rozdílů, tak naopak i styčných prvků právní úpravy, proto přednášející často upozorňovali na vzájemnou propojenost a aplikaci jednotlivých ustanovení zejména při uplatňování práv z vad díla. Seminář nabídl i své matematické okénko, v němž přednášející podrobně vysvětlili přístup k tzv. „vzorečku“, na jehož základě soudní praxe stanovuje přiměřenou slevu z kupní ceny a tento vzoreček najde své uplatnění i ve vztazích ze smlouvy o dílo, pokud objednatel požaduje slevu z ceny díla.

Roman Šebek – seminář Rozhodnutí soudu prvního stupně v civilním řízení.

Ve čtvrtek 19. května se konal seminář s názvem „Rozhodnutí soudu prvního stupně v civilním řízení“, kterým prováděl Roman Šebek, soudce stážista občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu.

Seminář byl zaměřen zejména na vydávání a vyhlásování procesních i meritorních rozhodnutí, jejich vyhotovování, výroky i odůvodnění. Jak lze rozhodnutím reagovat na různé procesní situace od rozhodnutí ohledně vedení řízení až po změnu okruhu účastníků.

Na semináři zaznělo, jak zásadní je nejen samotný výrok, ale i záhlaví obsahující účastníky řízení. Jednotlivé formy rozhodnutí, ať už písemná či ústní, nebo listinná a elektronická. Jakým způsobem s různými typy rozhodnutí pracovat, kdy je třeba jejich vyhotovení v písemné formě a kdy naopak stačí forma ústní. Jakou roli hrají v rozhodovacím procesu výzvy, sdělení či upozornění a že je vhodné v případech navazujících výzev uvádět, že výzva mění vydanou výzvu předchozí, např. u změny výše soudního poplatku.

Seminář zahrnoval seznámení se s rozsudkem, usnesením jako meritorním rozhodnutím i nemeritorním či rozkazy k vyklizení. Blíže byl seminář zaměřen na usnesení, kterými se upravuje vedení řízení, zajišťují řádný chod řízení a slouží k předvídatelnosti postupu soudu pro účastníky. Kdy je třeba rozhodnutí doručovat, kdy stačí jen vyhlášení či záznam ve spise. Kdy je ještě možné rozhodnutí upravit.

Zazněly příklady z praxe, například když se účastníci vzdali u soudního řízení nároku na vyhotovení písemného rozhodnutí, které však nabude právní moci doručením. Roman Šebek do semináře zahrnul i usnesení k vadám žaloby, která nejsou jednoduchou záležitostí a měly by být co nejkonkrétnější. Rozhodnutí týkající se procesního nástupnictví, změny účastníků a zpětvzetí žaloby a zastavení řízení. Kdy je vhodné řízení přerušit, zda při předběžné otázce přerušit řízení celé či částečně. Vyloučení a spojení věci, které může být dáno zákonem, nebo objektivními důvody.

Druhá polovina semináře se zaměřila na meritorní usnesení a rozkazy jako je rozkaz k vyklizení. Jak psát opravná a doplňující rozhodnutí. Velká část semináře byla věnována rozsudkům, jejich jednotlivým typům a zejména pak příkladům z praxe. Závěrem se dostal na program i doručování rozhodnutí o nabytí právní moci a odkladu vykonatelnosti.

O semináře byl mezi uchazeči enormní zájem.

Petr Šuk - seminář Zastupování obchodních korporací.

Dne 3. 6. 2026 se v Sále Františka Vážného konal další ze série seminářů pořádaných Nejvyšším soudem, tentokrát s názvem „Zastupování obchodních korporací“. Přednášejícím byl soudce soudního oddělení 27 a zároveň místopředseda Nejvyššího soudu Petr Šuk. I v tomto případě zaujalo téma semináře velký počet osob jak z Nejvyššího soudu, tak z jiných institucí – Sál Františka Vážného byl opět téměř zaplněný.

Petr Šuk úvodem vyjádřil radost z úspěchu, který tyto akce organizované Nejvyšším soudem doposud zaznamenaly, a uvedl, že doufá, že tomu tak bude i nadále. Sdělil také, že je plánováno v seminářích pokračovat i v příštím roce.

Dále Petr Šuk upozornil na seminář, který se konal na půdě Nejvyššího soudu 18. 6. 2026 a týkal se prvního neprávnického tématu (byť bude zároveň zaměřen na publikum z oblasti justice), a přítomným účast na něm vřele doporučil.

Poté již Petr Šuk přešel k vlastní přednášce. Postupně se věnoval jednotlivým tematickým okruhům, od obecného ke konkrétnímu – zprvu se zaměřil na zastupování právnické osoby obecně či na související problematiku rozlišování mezi kogentními a dispozitivními normami, dále pak následovala jednotlivá dílčí témata, jako je například odchýlná úprava zastupování obsažená v zakladatelském právním jednání korporace, důsledky nedodržení způsobu zastupování, který je upraven v zakladatelském právním jednání, přičitatelnost vědomí právnické osobě či řešení situací, kdy je zástupce a zastoupený ve střetu zájmů. Co se týče zaměření a míry podrobnosti semináře, přednášející své vystoupení přizpůsobil tomu, že značná část publika se oblasti obchodních korporací profesně nevěnuje, účastníkům se však i přesto dostalo uceleného a praktického výkladu (doplněného o podrobný písemný podklad, který účastníci obdrželi bezprostředně po konání semináře).

Martina Sebalová a Ivan Sebal - seminář Trauma zohledňující přístup.

Poslední seminář v tomto pololetí nebyl zaměřen na paragrafy. Dne 18. 6. 2026 v sále Františka Vážného vedli seminář na téma „Trauma zohledňující přístup“ psychologové Martina Sebalová a Ivan Sebal. Celý seminář byl tematicky zaměřen na justici a význam trauma zohledňujícího přístupu pro práci soudců a zaměstnanců justice.

Účastníci semináře se seznámili s dopadem traumatu na možné chování účastníků řízení s ohledem na zlepšení schopnosti porozumět takovému jednání např. v soudní síni a na vyvarování se způsobení větší újmy. V případě oběti může k tomuto dojít při setkání s pachatelem a tím se chování oběti může změnit v bez emoční jako spuštění obranného mechanismu, nebo naopak spuštěním silných emocí, nesouvislým projevem způsobeným fragmentační pamětí. Na semináři se účastníci dozvěděli, jak zabránit tomu, aby systém znovu spouštěl traumatický stres a minimalizoval zbytečnou psychickou zátěž. V semináři zazněly informace o traumatu způsobeném v dětství i v dospělosti a jejich působení na mozek a na kvalitu života ať už co do zdravotních dopadů, tak behaviorálních důsledků, k jejichž mylné interpretaci a záměně s nedůvěryhodností či nespoupráci pak může docházet.

Součástí první části semináře byly i praktická doporučení pro komunikaci a vytváření předvídatelného, transparentního a respektujícího prostředí.

Zmíněny byly i nejčastější chyby v práci s dětskými svědky a ochrana dítěte před loajálním konfliktem, typy traumat a jednotlivé reakce a projevy traumatu jako jsou flashbaky, noční můry, potlačování myšlenek, nedůvěra, podrážděnost, vina, stud či zvýšený smysl pro nespravedlnost. Nejčastější reakce „boj-útek-ztuhnutí-zalíbení“ ke kterým může při soudních jednání docházet jak u obětí, tak u pachatelů.

Druhá část semináře byla zaměřena na profesní trauma osob, které pracují u policie, hasičů, v armádě, zdravotnictví, nebo právě v soudnictví, které je také prostředím vysoké psychické zátěže, a praktická doporučení pro soudce i soudní personál. Zmíněny byly i praktické strategie ze zahraničí, kde trauma zohledňující přístup funguje déle, a to s ohledem na jednotlivce, kolegiální úroveň i institucionální úroveň.

Monika Němcová
Zuzana Vlachová
Petr Kavka

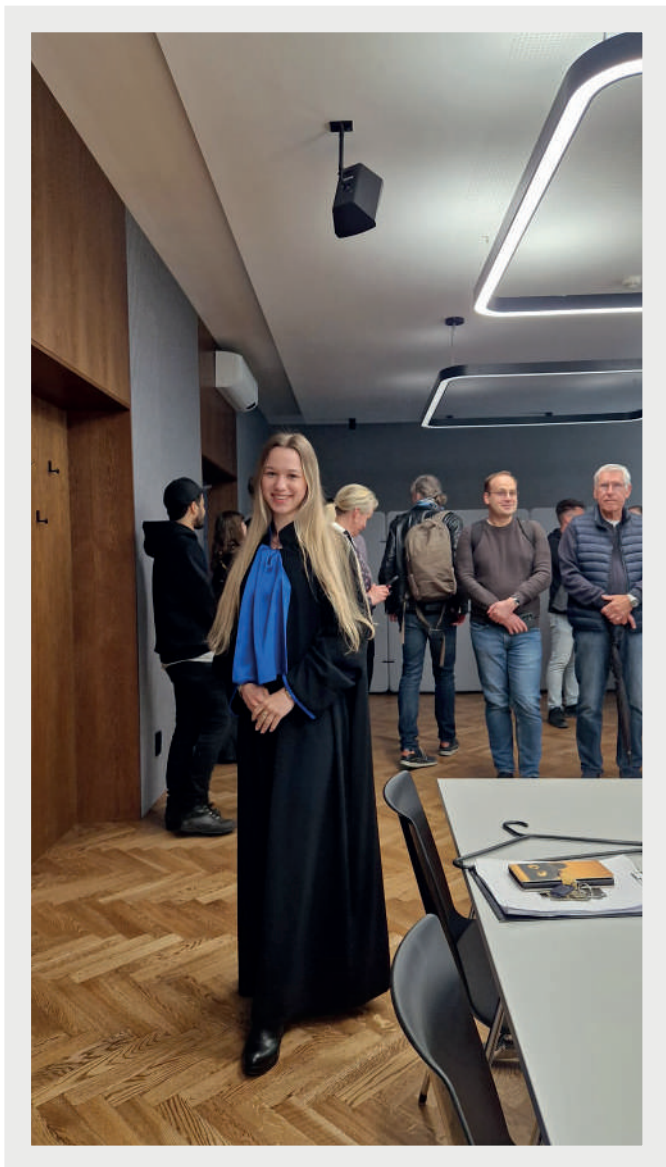
ČLÁNEK

NEJVYŠŠÍ SOUD SE POPRVÉ ZAPOJIL DO OPEN HOUSE BRNO A OTEVŘEL SVÉ PROSTORY VEŘEJNOSTI

Nejvyšší soud se v letošním roce vůbec poprvé zapojil do festivalu Open House Brno, který každoročně zpřístupňuje veřejnosti architektonicky významné a běžně nepřístupné budovy ve městě. Devátý ročník této mezinárodní akce, konaný ve dnech 15.–17. května 2026, patřil k dosud nejrozsáhlejším – návštěvníci mohli zavítat do více než 130 objektů napříč Brnem.

Budova Nejvyššího soudu byla veřejnosti otevřena o víkendu 16. a 17. května. Prohlídky probíhaly třikrát denně a byly podmíněny předchozí online registrací. O účast byl od počátku mimořádný zájem – kapacita jednotlivých termínů se rychle zaplnila. Celkem navštívilo Nejvyšší soud přibližně 200 zájemců, a to nejen z řad předem registrovaných účastníků, ale i dalších návštěvníků, kteří přišli přímo na místo.

Program byl ze strany veřejnosti přijat velmi pozitivně. Návštěvníci projevovali výrazný zájem nejen o samotnou architekturu budovy, ale především o fungování Nejvyššího soudu, jeho postavení v soudní soustavě a roli v české justici. Možnost nahlédnout do běžně nepřístupných prostor a získat bližší představu o práci vrcholného soudního orgánu byla vnímána jako přínosná a obohacující zkušenost. Účast na Open House Brno představuje pro Nejvyšší soud cennou zkušenost i příležitost, jak posilovat transparentnost a komunikaci s veřejností.

Festival Open House Brno dlouhodobě přispívá k popularizaci architektury, urbanismu i veřejného prostoru a současně vytváří prostor pro dialog mezi institucemi a veřejností. Letošní premiérové zapojení Nejvyššího soudu ukázalo, že i justiční instituce mohou být přirozenou součástí tohoto otevřeného a inspirativního prostředí.

Hlavním cílem festivalu je umožnit lidem vstoupit do běžně nepřístupných budov a poznat město z nové perspektivy. Program proto zahrnuje nejen historické paláce, moderní administrativní budovy či technické objekty, ale také rezidenční stavby, veřejné instituce nebo urbanisticky zajímavé lokality. Důraz je kladen na rozmanitost a prezentaci různých vrstev městské struktury.

Součástí Open House Brno bývá také doprovodný program, který zahrnuje komentované procházky, odborné přednášky, diskuse s architekty či urbanisty a vzdělávací aktivity pro děti i dospělé. Festival tak nepředstavuje pouze možnost návštěvy budov, ale také platformu pro hlubší porozumění architektuře a městskému prostředí.

Dlouhodobým přínosem festivalu je posilování vztahu obyvatel k městu a podpora zájmu o kvalitní veřejný prostor. Open House Brno tím přispívá k širší debatě o rozvoji města, jeho plánování a budoucí podobě, a zároveň otevírá prostor pro setkávání odborné i laické veřejnosti.

Gabriela Tomíčková

ČLÁNEK

JAK SE NA NEJVYŠŠÍM SOUDU PRACUJE SE ČTYŘNOHÝM PARTÁKEM

Mezi spisy a soudními rozhodnutími se na Nejvyšším soudu občas mihne i psí tlapka. Někteří kolegové z řad soudců i zaměstnanců s sebou totiž občas přivedou i psí doprovod. Jaké je to v kanceláři se psem po boku, jak na čtyřnohé společníky reaguje okolí a zda psi ovlivňují každodenní chod soudního prostředí, se dozvíte v následujících rozhovorech. Předem Vás můžeme uklidnit, že ani jeden ze soudců či zaměstnanců se nevymlouval, že nemohl dokončit svoji práci, protože mu pes sežral spis. :-)

Společné otázky:

- 1) *Pejska do práce neberete každý den, můžete čtenářům přiblížit, čím se liší běžný pracovní den od toho, kdy jste v práci společně?*
- 2) *Jak zvládá ruch a běžný provoz kanceláře?*
- 3) *A jak naopak reagovali kolegové, když jste si do práce přivedl/a svého čtyřnohého partáka? Pomáhá podle Vás přítomnost psa na pracovišti k pohodovější atmosféře?*
- 4) *Co Vám přináší možnost mít psa u sebe během práce?*
- 5) *Co rádi podnikáte společně ve volném čase?*

**Mária Pšenková, poradkyně pro judikaturu
a jack russel terier Jerremy**

- 1) Když je Jerremy v práci společně se mnou, je den veselejší, víc uvolněný. Krátká procházka přes obědovou pauzu přinutí člověka vstát a hýbat se, „odpojit“ hlavu a doopravdy vydechnout.
- 2) Jerremy není náročný, je velmi přizpůsobivý. V kanceláři má své místo, kde většinu času prospí. Jeho přítomnost na soudě nenaruší běžný provoz kanceláře, pokojný režim mu vyhovuje, za chvíli mu bude 13 let :-)
- 3) Kolegové jsou vždy nadšení, berou to jako příjemné krátké rozptýlení na pomazlení. Přítomnost Jerremiho na pracovišti berou pozitivně.
- 4) Pro mě to znamená skutečný benefit. Jako pro majitelku psa vidím výhodu hlavně po praktické stránce – nemusím myslet na to, že je pejsek celý den sám doma a cesta do/z práce je rovnou spojená s krátkou procházkou na vyvenčení.
- 5) Společné procházky v přírodě.

Ondřej Vítů, soudce trestního kolegia a dlouhosrstá jezevčice Rémy

1) Pro mě se mnoho nemění, snad jen potřeba 2 pracovních přestávek z důvodu vyvenčení a pak vřelé psí přivítání pokaždé, když se třeba i po krátkodobém opuštění kanceláře vrátím. Jinak pes je klidný, trpělivý, nevyžaduje pozornost a spokojeně vyčkává, až pro něho bude nějaký program, což radostně vítá.

Pro Rémy se mění to, že si užívá přítomnosti části své smečky, a protože je jinak pes venkovní, tak v zimě oceňuje vyhřátou kancelář a v létě klimatizovanou.

2) Žádnému ruchu vystaven není a v případě, že mě někam do cizí kanceláře doprovází, těší se na výlet. Některé kolegy, které zná lépe, se dokonce snaží vyhledávat.

3) Reakce kolegů byly veskrze vstřícné a pes představuje příjemné rozptýlení. Je to jistě i proto, že pes je malý, přátelský a družný, takže nikoho neděsí. Pokud vím o někom, kdo má ze psů strach, tak psa držím stranou.

4) Rozptýlení, pobavení, společnost i přinucení se k troše pohybu, který bych jinak během pracovní doby vynechal.

5) Rémy je pes je venkovní, spíše venkovský, takže během pobytu ve velkém městě (Brno) si dozorovaný pohyb v parku tolik neužívá, ale rozhodně nijak nestrádá. Jinak preferuje samostatné toulky po pleněru, kde si sám hlídá, aby se držel v mém dosahu, vrátil se při krátkodobějším vzdálení, popř. se nechal přivolat. V městském prostředí ale spokojeně a bezproblémově zvládá i pobyt v kavárnách a restauracích.

Regina Schusterová, zapisovatelka občanskoprávního a obchodního kolegia a biewer teriérka Dášenka

1) Když jsme v práci společně, tak to беру jako společně strávený čas navíc se svým čtyřnohým partákem, cítím se víc v klidu, že je se mnou a že není doma sama, v pracovní době leží za mými zády na židli, pracovní den se pro mě nemění, беру to jako zpříjemnění pracovního dne, když jdu po chodbě, uvařit si kávu atd. tak jde se mnou a potěší i ostatní kolegy svojí přítomností, pohladí si ji a vykouzlí jim úsměv na tváři, což si myslím, že je přínosné :-)

2) Dášenku si беру do práce v dny, kdy už je „volněji“, ale tím, že je malá, skladná a leží na židli, tak není ani vidět a tím se cítí i v bezpečí, tak ji běžný provoz nijak neomezuje a nestresuje, alespoň tvrdě nespí – jako by spala doma, tím se unaví a doma pak nezlobí

3) Ano, myslím, že velmi, kolegyně v mé kanceláři se těší, když den před tím oznámím, že si zítra беру do práce svoji čtyřnohou asistentku, ona je vítá, do práce se těší, běží po schodech a sedne si před kancelář a čeká, kdy už bude moc dovnitř. Jedna kolegyně už má pro ni nachystané pamlsky, což ona moc dobře ví a o to se více těší :-), má tady i své hračky.

Chtějí si ji všechny pomazlit...

4) Klid, pohodu, a vděk, že tuto možnost mám, kdyby byla například nemocná a nemohla by být doma sama, tak díky tomu bych si např. nemusela brát dovolenou.

5) Od doby, co mám pejska se mně obrátil život, tím, že ji mám neustále u sebe, tedy pokud to jde, nejraději spolu trávíme čas v přírodě, v lese, jezdíme na výlety, nechyběla na žádné dovolené u moře, uzpůsobuji ji veškerý volný čas. Těším se na odpoledne, že budeme spolu a půjdeme do přírody za každého počasí, což velmi prospívá i mě samotné :-)

Tomáš Durdík, předseda senátu trestního kolegia a nerozlučná dvojka skotských teriérů Rudy a Ottis.

1) Je pravdou, že kluci se mnou do Brna nejezdí každý týden, což by ani nebylo možné, protože by v jejich veskrze milé společnosti došlo k razantnímu snížení mého pracovního výkonu. Pokud se již do Brna přece jen vydají, je to samozřejmě znát i na skladbě mého pracovního dne. Je to jednoduché, neboť na mě dopadají veškeré povinnosti spojené s jejich přítomností, tedy ráno brzo vstát, absolvovat několik povinných koleček v nedalekém Tyršově parku, přichystat klukům snídani a přitom dát pozor, aby ten starší v nestřeženém okamžiku s chutí sobě vlastní nevyprázdnil misku i tomu mladšímu. Poté následuje chvilka společné hry a teprve poté mohu pomýšlet na své potřeby (tělesné i duševní). Podobně si tyto rituály zopakujeme během dne a večera ještě nejméně třikrát ...

A pokud jde o samotný pracovní režim, pak i ten doznává změn, neboť kluci jsou velmi zvědaví a společenší, takže mě mají potřebu všude doprovázet, vlézt do každé otevřené kanceláře, s každým kolegou procházejícím po našich dlouhých chodbách se pořádně seznámit, eventuálně vyškemrat nějaký ten pamlsek, takže zahnat je po tom všem zase zpátky do jejich dočasného budoáru bývá spojeno s vynaložením značných (zejména mentálních) sil. Přece jen jsou to skoťáci, kteří mají svoji hlavu ...

2) Jak jsem již zmínil, oba kluci jsou díky své mírné a veselé povaze velmi společenší a přátelší, takže s běžným pracovním ruchem nemají sebemenší problém, naopak. Ruda, tedy ten starší, dokonce – pokud to na něho přijde – se sám projede výtahem, aniž by se obtěžoval páníčkoví sdělit, kam se to vydal, takže já jej poté stopuji běžící po schodech a typuji, kde asi tak mohl vystoupit. Naštěstí je takovýto malý černý pasažér vystupující sám z výtahové kabiny něčím natolik nevšedním, že se to občas neobejde bez hlasitého údivu kolegů či kolegyň čekajících rovněž na svezení, takže při svém schodišťovém supění mám letmou představu, kde to zvíře asi skončilo a s kým se zase vítá ...

3) Všichni kolegové, se kterými se kluci v budově Nejvyššího soudu při svých opakovaných návštěvách doposud potkali, na jejich chlupatou přítomnost vždy reagovali velmi vstřícně a srdečně. Jak vidno, pracuje tu mnoho pejskařů a vůbec příznivců nejrůznějších domácích mazlíčků, takže k žádným nepříjemným, nebo snad dokonce konfliktním situacím zatím nedošlo a já věřím, že ani nedojde. Někteří kolegové jsou na psí návštěvu jaksepatří připraveni, takže kluky – ale i další čtyřnohé návštěvníky – počastují nějakým tím psím pamlskem, díky čemuž Otta s Rudou velice rychle zapomenou, ke komu vlastně patří a v jaké kanceláři momentálně pobývají.

Díky vstřícnosti kolegů a vůbec tolerantnosti všech, které kluci na své cestě budou Nejvyššího soudu doposud poznali, tak nemohu než přisvědčit konstatování, že přítomnost domácích mazlíčků (není-li dotěrná či jinak obtížně snesitelná) bezesporu napomáhá k navození mnohem příjemnější a uvolněnější nálady. Je to zkrátka určitá forma canisterapie, neboť díky fyzické přítomnosti obou kluků, kteří jsou (na rozdíl ode mě) stále v dobré náladě, lze eliminovat případný stres, který je nedílnou součástí naší profese. Současně mi svojí přítomností dopřávají trochu toho pravidelného pohybu i v průběhu pracovního dne, díky čemuž si lze při procházce s nimi utřídit myšlenky a dopřát si jistý odstup od aktuálně řešených problémů (samozřejmě těch právních ...).

4) Nebudu nikterak zastírat, že kluci nejsou žádní velcí sportovci, byť zvládnou i horský výšlap, třeba na Sněžku (pokud jim pak dopřejete pár dní odpočinku...) nebo brouzdání v mělkém potoce. Společné procházky v přírodě, psí fotbal či jiné aktivity je tak jistě potěší, stejně jako návštěva zahradní kavárny, kde se mohou případně seznámit i s dalšími čtyřnohými společníky. Jsou to zkrátka ti praví partáci pro chvíle klidu, ale i do nepohody!

Jitka Kůsová, vedoucí kanceláře občanskoprávního a obchodního kolegia a kavalír king charles španěl Fanyнка

1) Běžný pracovní den, od toho, kdy jsme s Fanynkou v práci společně, se liší hlavně v tom, že den je více hektický. Pořád tady pobíhá a všecky vítá :-). Do toho se dáváme více do debaty se soudci a zaměstnanci soudu. Samozřejmě s tématem pejsci :-).

2) Fanyнка má osm měsíců a už je to vše takové lepší. Už nemá potřebu vše zkoumat, okusovat a vydržít, když ji vyvenčím ráno a pak třeba až v poledne. Jinak ruch a běžný provoz kanceláře zvládá dobře. Je hodně společenská, takže čím víc ruchu, tím víc se mazlí a všecky vítá :-).

3) Kolegyně reagovaly smíchem a „šišláním“ :-). Hladily si ji a smály se. Oceňuji, že i když trpí některé kolegyně lehkou alergií na pejska, Fanyнку i tak přijaly. Jen si po kontaktu s ní umyjí ruce a pracují vesele dál. Určitě pomáhá pohodovější atmosféře a je tu veselo, pohodověji.

4) Přináší mi to dobrý pocit z toho, že není sama celý den doma, že se socializuje, že udělá radost lidem v tramvaji cestou do práce, lidem na ulici a zaměstnancům a soudcům v práci. Rádi za ní někteří chodí na návštěvu :-) i s nabídkou hlídání :-).

5) Společně chodíme na procházky, do psího výběhu na socializaci, na různé psí i společenské akce, kde je pejsek povolený :-). Dokonce jsem dostala nabídku vzít ji i do obchodu, ke kadeřnici ...

Ptala se Monika Němcová

ČLÁNEK

SPORTOVNÍ AKCE V JUSTICI: POSILOVÁNÍ TÝMOVÉHO DUCHA I PROFESNÍCH VZTAHŮ

Nejen na jednáních, ale i na sportovištích se setkávají zaměstnanci veřejné správy. Badmintonový turnaj O trofej Ombudsmana 2026 i sportovní hry nabídlý příležitost poměřit síly i týmového ducha.

Sportovní akce pro zaměstnance veřejného sektoru nejsou pouze o výkonech, ale především o setkávání a posilování vztahů s kolegy napříč odděleními i institucemi.

Ve čtvrtek 23. dubna 2026 odpoledne se konal badmintonový turnaj smíšených dvojic O trofej Ombudsmana 2026. Turnaj byl otevřen současným i bývalým zaměstnancům a funkcionářům Nejvyššího soudu, Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu a Kanceláře veřejného ochránce práv.

Z celkem třinácti dvojic se za Nejvyšší soud účastnily dvojice tři: asistentka soudce občanskoprávního a obchodního kolegia Kristýna Vacková a předseda senátu trestního kolegia Petr Škvain; asistentka soudce trestního kolegia Kateřina Rickardtová a bývalý zaměstnanec Nejvyššího soudu Daniel Plášek; asistentka soudce trestního kolegia Nela Horálková a zástupce velitele Justiční stráže Milan Ščerba.

Nela Horálková s Milanem Ščerbou skončili na sedmém místě, Kateřina Rickardtová a Daniel Plášek na čtvrtém a Kristýna Vacková s Petrem Škvainem se umístili na krásném třetím místě.

Dne 5. června 2026 se ve Vsetíně uskutečnily Sportovní hry justice po Valašsku, které zařizuje starosta města. Součástí her, kterých se účastnili zaměstnanci soudů, justiční stráže, státních zastupitelství, notářských a advokátních kanceláří, probační a mediační služby, bylo celkem pět kategorií: volejbal mužů o pohár předsedy Krajského soudu v Ostravě, volejbal žen o pohár předsedkyně Okresního soudu v Karvině, nohejbal trojic o pohár předsedy Okresního soudu v Novém Jičíně, tenis smíšených dvojic o pohár předsedy Okresního soudu v Přerově, badminton smíšených dvojic o pohár předsedkyně Okresního soudu v Olomouci.

Z více než stovky sportovců jich 12 zastupovalo Nejvyšší soud. Ve volejbalu mužů to byli předsedové senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Filip Cileček, Zdeněk Sajdl a Jiří Němec; dále Adam Vojtěch, asistent soudce trestního kolegia a Radek Tesař z Ústavního soudu a Nikola Daněk z pražského obvodního soudu. V badmintonu smíšených čtyřher Martina Valášková, asistentka místopředsedy Nejvyššího soudu a Tomáš Sladčík, asistent soudce

občanskoprávního a obchodního kolegia. A v tenisu smíšených čtyřher se zúčastnili Nikol Horáková, asistentka místopředsedy Nejvyššího soudu a Aleš Kolář, předseda senátu trestního kolegia a také dvojice předsedkyně občanskoprávního a obchodního kolegia Pavlína Brzobohatá spolu s Jiřím Zavázalem, předsedou senátu občanskoprávního a obchodního kolegia.

Poslední dva zmiňovaní se umístili na druhém místě a získali tak putovní pohár předsedy Okresního soudu v Přerově

Věříme, že sportovní akce zanechávají v účastnících nejen příjemné vzpomínky, ale i motivaci pokračovat v aktivním životním stylu a setkávat se při dalších podobných příležitostech.

**Monika Němcová ve spolupráci s Monikou Jeřábkovou
a Kristýnou Vackovou**

ČLÁNEK

KDYŽ PRACOVNÍ PROSTOR DOSTANE NOVÝ ROZMĚR: PROSTOR PRO GALERII OBRAZŮ A VERNISÁŽ ZAPŮJČENÝCH Z BRNĚNSKÉ ARTOTÉKY

Ve čtvrtek 21. května se zaměstnanci Nejvyššího soudu sešli v hojném počtu ve třetím patře sídla Nejvyššího soudu. Důvodem tohoto setkání bylo představení galerie Per Librum (Mimo spis) prostoru, který jak už název napovídá chce do běžného pracovního prostředí přinést i něco jiného než jen soudní agendu.

S cílem vytvořit příjemný a reprezentativní prostor a snahou vnést umění do budovy Nejvyššího soudu přišel místopředseda Nejvyššího soudu Petr Šuk.

Díky tomuto projektu jsme navázali spolupráci s Moravskou galerií, jejíž zástupce jsme na představení galerie a současně vernisáži mohli přivítat. Se zdravicí vystoupil Jan Press, ředitel Moravské galerie; vybraný soubor obrazů představil Ondřej Chrobák, hlavní kurátor Moravské galerie a nechyběla ani Táňa Šedová, iniciátorka a zástupkyně první půjčovny obrazů v České republice, tzv. artotéky odkud má Nejvyšší soud díla zapůjčena.

Artotéka vznikla v roce 2017 a jedná se o neziskovou veřejnou půjčovnou umění. Sbírky se zaměřují na grafiky, kresby, akvarely, fotografie a koláže většinou od tuzemských umělců.

Díky zapůjčeným obrazům se podařilo vytvořit místo, kde mohou zaměstnanci soudu na chvíli vnímat i něco jiného než jen každodenní rutinu.

Vernisáž měla u soudců i zaměstnanců úspěch a snad každého některý z obrazů či fotografií něčím zaujal. Možná natolik, že po vrácení obrazů artotéce si některé z nich zapůjčí jako vlastní dekoraci kanceláře, či domů.

Monika Němcová

ČLÁNEK

Z ROZHODOVACÍ ČINNOSTI NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Ve druhém letošním čísle elektronického čtvrtletníku Aequitas se blíže zaměříme na veřejně známý fakt, že ve vězení jsou jen dva druhy lidí. Nevinní a ti, jejichž advokát je z toho „nezvládl vysekat“, když všem ostatním přece musí být naprosto zřejmé, že oni jsou opravdu (!) neviní. Někteří obvinění tak neberou, že účelem advokacie je poskytnutí právní pomoci a dosažení záruk spravedlivého soudního procesu, měřítkem „úspěšnosti“ advokáta naopak není hodnota dosažení „neodsouzení“ obviněného. Haškův Švejka by věc nejspíše uzavřel sdělením, že na nějakém neviněm historicky stejně nikomu nezáleželo, tedy si to nemají brát tak osobně.

Partnerské neshody stály na počátku případu, který Nejvyšší soud rozhodoval pod **sp. zn. 3 Tdo 131/2026**. Obviněná byla v prvním skutku uznána vinnou přečinem týrání osoby žijící ve společném obydlí, ve druhém skutku pak zločinem týrání zvířat. Prvního skutku se dopustila tak, že na poškozeného *křičela, zásobovala ho pestrou škálou nadávek, ničila vybavení bytu, elektroniku, házela po něm různými předměty, trhala na něm oblečení, bila jej pěstmi a kopala jej*“ (vizuálně zaměřené čtenáře lze pro přibližnou inspiraci odkázat na videoklip ke skladbě „Gender“ polské rockové kapely Łydka Grubasa), druhého jednání se pak dopustila tím, že nejdříve fyzicky napadla dospělého jedince britské modré rasy kočky domácí patřící poškozenému, a to údajně z důvodu, že kocour v bytě cosi

pomočil. Jelikož se předmětný kocour nechtěl vzdát zcela bez boje, tak obviněnou v obraně poškrábal, načež obviněná přistoupila ke konečnému řešení, kdy kocoura vzala a vyhodila z okna.

Advokát úvodem podaného dovolání poznamenal, že ho podává s ohledem na § 16 zákona o advokacii, podle něhož je advokát povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Sama obviněná přitom svému advokátovi již dříve jasně sdělila, že „pokud by řekl na soudě to, co chtěla, nikdy by ji soud nemohl odsoudit“, respektive mu opakovaně vytkla, že nebyl schopen dosáhnout jejího „neodsouzení“. Jednou z výtek dovolání byla i skutečnost, že „se státnímu zástupci nepodařilo vyvrátit verzi obhajoby k tomu, jak se věci skutečně sebehly“. Nejvyšší soud námitkám obviněné nepřisvědčil. Vzhledem k množství a obsahu provedených důkazů, které mezi sebou korespondovaly a vzájemně se doplňovaly, ani nešlo přisvědčit tvrzení, že ve věci nastala tzv. „důkazní nouze“, kdy skutkový stav byl zjištěn dostatečně, bez jakýchkoli důvodných pochybností.

Typický případ situace, kdy se neviný člověk dostane do výkonu trestu ne proto, že se dopustil trestného činu, ale proto, že to (slušně řečeno) „advokát pokazil“, dokladuje i rozhodnutí **sp. zn. 8 Tdo 158/2026**. V daném případě obviněný nenastoupil do soudem dříve nařízeného výkonu trestu odnětí svobody, jelikož jeho předchozí obhájce podal žádost o odklad výkonu trestu

a jednal tak v omluvitelném omylu, neboť orientace v tom, zda má či nemá taková žádost odkladný účinek, zjevně nepatří mezi běžné společenské konverzační dovednosti laiků.

Celou situaci by tak šlo s jistotou dávkou nadhledu označit za fatální komunikační šum – k němuž jistě dochází maximálně jen jednou za deset let, aby právníci měli o čem psát a soudy co vysvětlovat. Obviněný navíc nepůsobil dojmem uprchlíka na útěku – naopak Policii ČR ochotně potvrdil, kde se nachází, čímž poněkud narušil představu o rafinovaném maření výkonu rozhodnutí. Sám obviněný byl proto přesvědčen, že o žádné maření nejde, protože „*nejednal v úmyslu mařit výkon rozhodnutí, ale v právním omylu a spoléhal na radu svého obhájce*“.

Nejvyšší soud dovolání odmítl, v rozhodnutí vyložil, že výzva k nástupu výkonu nepodmíněného trestu musí mj. obsahovat i lhůtu k nástupu končící konkrétním datem, přičemž tato lhůta může být podle judikatury vyjádřena také slovem „ihned“ (v projednávané věci byla stanovena lhůta 10 pracovních dnů). Smyslem uvedení lhůty je tak nejen jednoznačný pokyn, jak má odsouzený postupovat, ale také stanovení jasné hranice, od kdy je právě možné vyvodit jeho případnou trestní odpovědnost.

Podobně i obviněný v kauze **sp. zn. 8 Tdo 135/2026** nejspíše doplatil na jistě dobře mířenou radu, že by měl své problémy více „řešit hlavou“ – ve slovním konfliktu se svým sousedem se obviněný rozhodl debatu ukončit rázným úderem hlavou do obličeje poškozeného. Výměna názorů na ostravsku se holt neodehrává v rukavičkách – autor předkládaného článku by se např. neodvážil dál než do Fulneku. Podle názoru obviněného nebylo namíste jeho odsouzení za trestný čin ublížení na zdraví, jelikož přeci „újmá poškozeného na zdraví byla jen přechodná“. Poškozený navíc podle obviněného „sám přiznal, že má problémy s krční páteří a trpí závratěmi“, nějaký ten úder navíc se tak víceméně ztratí v jiných zdravotních obtížích poškozeného, proč z toho dělat vědu a zatěžovat soudy.

Nejvyšší soud věc námitky obviněného odmítl s tím, že poškozený kvůli úderu pociťoval omezení hybnosti, užíval léky proti bolesti,

přikládal na obličej studené obklady, musel se vyhýbat činností, při nichž by mohlo dojít k dalšímu zranění nosu, nemohl řídit motorové vozidlo a vynechat musel i tělesný kontakt s vnoučaty. V důsledku těchto zjištění o následku útoku obviněného na zdraví poškozeného proto lze akceptovat úvahy soudů vedoucí k závěru o účinku odpovídajícímu ublížení na zdraví a v důsledku toho i naplnění objektivní stránky přečinu ublížení na zdraví.

O tom, že ostravsko je drsný kraj, vypovídá i rozhodnutí **sp. zn. 4 Tdo 163/2026**, kde se obviněný nespokojený s prací sociální pracovnice pověřené vedením případu jeho nezletilých synů, kteří byli v rámci předběžného opatření umístěni do dětského domova, rozhodl jí pomstít tím, že doneseným benzinem polil a zapálil dvě auta zaparkovaná těsně u jejího domu. Situace se přitom rychle vymkla kontrole, což u kombinace benzínu a ohně nebývá překvapivé, a následný požár se rozšířil z vozidel na dřevěnou stavební konstrukci přístřešku i na střechu rodinného domu. Vedle rozsáhlých materiálních škod reálně hrozila i závažná újma na zdraví a životech obyvatel domu, naštěstí se nikomu z nich nic nestalo – uvedené platí pochopitelně při odhlédnutí od nemateriální újmy a značného šoku způsobeného tím, že vám někdo ve dvě hodiny v noci podpálí dům. Obviněný jako důkaz své nevinu mimo jiné namítl, že se na jeho těle „nenašla sebemenší stopa po ožehnutí“. Jinými slovy: „kdo nehoří, nezapaloval!“

Nejvyšší soud však tomuto argumentačnímu směru příliš nepropadl, jelikož se obviněný domáhal pouze toho, aby soudy hodnotily důkazy jiným způsobem či aby akceptovaly jeho tvrzení. Je nutné si uvědomit, že dokazování není bezbřehé a jeho rozsah není určován přáními a požadavky obviněného, který se nepřipustně pasoval do role toho, kdo jediný je oprávněn stanovit, jaký důkaz má být proveden i jak má být následně hodnocen. K námitce, že se na těle obviněného nenašla stopa po ožehnutí, Nejvyšší soud doplnil, že tato jej nemůže z projednávaného skutku vyvinut, neboť z kamerového záznamu zachycujícího vznik požáru není patrné, že by obviněný hořel či byl i jakkoli zasažen ohněm, nýbrž z něj vyplývá, že odhodil zápalku na stojící vozidlo a ihned utekl.

Václav Vlček

Další ročník festivalu architektury Open House se uskuteční ve dnech 21. - 23. května 2027. Budeme se na Vás těšit znovu za rok.

AEQUITAS | ČTVRTLETNÍK NEJVYŠŠÍHO SOUDU — 2/2026

Verze:

elektronická, formát PDF

Redakce:

Bc. Monika Němcová, Bc. Gabriela Tomíčková,
Mgr. Václav Vlček

Fotografie:

Bc. Monika Němcová, Bc. Gabriela Tomíčková,
Václav Šálek, Martina Morávková, Monika Jeřábková,
archiv Nejvyššího soudu.

Redakční rada:

předseda redakční rady JUDr. Petr Angyalossy, Ph.D.,
JUDr. Petr Šuk, JUDr. Pavlína Brzobohatá,
JUDr. František Púry, Ph.D., Mgr. Aleš Pavel

Grafické zpracování:

Dominik Martin

Registrace:

AEQUITAS ISSN 2570-572